

ЗАМАН

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Сюзуу

РФ-ни Шимал Кавказы ишлери жаны бла министри Лев Кузнецов бла КЪМР-ни Башчысы Юрий Коков республиканы турист-рекреация комплексини айныууну юсюнден сөлөшгөндиле

Тонене РФ-ни Шимал Кавказы ишлери жаны бла министри Лев Кузнецов бла КЪМР-ни Башчысы Юрий Коков Элбрус тийгелеринде иши жолуучуларыны чеклеринде республиканы турист-рекреация комплексини айныууну вопросларын сөзгөндиле.

Министр белгилегенча, Элбрус – Шимал Кавказы тау-лыжа кластерини жаухарды. Бюгюнлюк курортну айныуу бла байламлы бир сөзгөндиле.

кыауум магъаналы атлама этилгендиле. «Ол кочино аны жиберилуоду, трассаланы кенгертилиуериди, ски-пассаланы сатылыу системасын игилендириуду, кереклени болжалга берича шёндюгю заманын илемлерине келишген жангы жерни ачылыуду.

Игиди, алай биз ангылайбыз, туристлени бери келирге кёллендириуде, курортну сау жылны ичинде ишин кырауда бу амалла азык этедиле. 2018 жылга эм аны ызындан келген эки жылда бюджетни кыраууну чегинде бизни кыошак халда бюджет ахчаны илгерте аркиллигибиз барды. Алай аны алгырта керти да көрүнгөн эсептеге жеталсак, онугуз боллукду», - дегенди Лев Кузнецов.

Россий Федерацияны Шимал Кавказы ишлери жаны бла министерствосуну материалларына кёре.

КЪАЙГЫРЫЛУКЪ

Толтурулмай бир тилек да кыаллыкъ туйюлду

«Единая Россия» партияны 15-жылгыгына атлып бардырылган приёмага алынуу онкюнлюгю чеклеринде Кырал Думаны депутаты **Адалыб Шагошев Дмитрий Медведев** регион приёмынде бир кыауум адам бла тубөшгөндиле.

Анга битеу да 15 адам келгенди жарсыуларын билдирип. Аланы тилеклерини асламысы аха болушукъ дарманла иш бла жалчытыу, баш сугар жер мажару, лыготла алгырта себеллик этюу бла байламлы эдиле.

Хатуй элден сабийлеге кыошак билим беруу жаны бла устаз депутаттан искуствону сабий школуну тийишли оборудование эмда материалла алгырта болушурун тилегенди. Анга аха берилгенди, аны бла да кыалмай, жангы мекамга жылуу тартырга себеллик тиллиги да айтылганды.

Нальчикде жашагъан Мухамед Шомохов бла Даниил Урусмамбетов школ, сабий реабилитация ара да орналгъан шахар орамладан бирине асфальт салындырга кереклисин эсгертгенди. Депутат, ол орамга барып, анда халны кеси керюрге эмда аны юсюнде шахарны администрациясына билдиргиз сөз бергенди.

Биринчи группалы инвалид, урунуну ветераны Дедух Ла-

риса, банк аны ахчасы бла хыйлакыкыла этгенине ишекли болуп, аны тюзюн билриге болушурун тилегенди.

Нальчикчи Париса Шомохова кёл адамны атындан келгенин билдиргенди эмда шахарда кырулуш бардырууну, юйлени арбаларын тап халга келтириуну, ЖКХ-ны ишлеуно юсюнден кёл соруула бергенди. «Республиканы айныууна, келир заманына кыайгырылган, жамауат ишеги тири кыатышхан адаманы көргөн кыалай хычыуунду. Ма аллайладыла Партияны проектлерин жашауда бардыргъанла, ала кыалай толтурулгъанларын да контрольда тутхана», деп

чөртгенди Шагошев.

Тубөшюню кезигуне алтауланга аха бла тутулулукъ этерге, кезуеннге дарманла алгырта болушурга оную этилгенди. Андан сора да, Нальчик шахарны юйлеринден биринде арбазны таландырырга, Тимошенко орамга асфальт салырга себеллик этерге да белгиленгенди.

Фатар алгырта очередеге кыайтарыну (очуелен), жер участкаланы чеклерин тохташдырыну (экеулен), хыйлакыкы этилгени юсюнде таргызыла кёре ведомстволу жеберилинлеме кыагытыла жиберилинлеме.

Жыйылыу

Партияны регион бёлюмюню конференциясыны кюню, анга кыатышырыкъланы саны да тохташдырылгъандыла

«Единая Россия» партияны регион бёлюмюню 26-чи конференциясына жазыраныуну, жер-жерли политсоветини кыауумларын, «Физкультура-саулыкуну кочлендириучу комплексини ишлеу» деген партия проект жашауда кыалай бардырылганы юсюнден баргъанды сөз партияны регион политсоветини жыйылыуунда.

Къабарты-Малкъар регион бёлюмюню секретары, КЪМР-ни Парламентини Председатели орунбасары **Наги Бозиев** партияны регион бёлюмюню 26-чи конференциясын бийыл 23 декабрде бардырырга оную этилгенин билдиргенди. Анга кыатышырыкъланы саны да тохташдырылганды: партияны 250 членинден 1 кандидат сайланырыкыды. Повесткасы да кыабил кёрюлгенди.

Андан сора жыйылыуга кыатышхана жер-жерли политсоветини кыауумлары кыалай бир адамдан кыруалырга кереклисин да тохташдыргъандыла. КЪМР-ни Парламентинде «Единая Россия» фракцияны башчысы, Бюджет, налогла эмда финансла жаны бла комитетини председатели, партияны регион бёлюмюню секретары орунбасары **Михаил Афагатов** а жер-жерли бёлюмлене секретарьларыны бла жер-жерли политика советини членлерини ишлерин тинти-

уно эсеплери бла шагырей этгенди. Ала аман туйюлдоле. «Физкультура-саулыкуну кочлендириучу комплексини ишлеу» деген партия проектин регион координатору, КЪМР-ни Парламентини Спорт эм туризм жаны бла комитетини председатели **Мурат Карданов** проект Къабарты-Малкъарда жашауда кыалай бардырылганы юсюнден билдиргенди. Ол белгилегенича, республикада тарт спорт-комплекс ишленгенди, эски да тийишли инвентарь бла жалчытылынгандыла.

Жыйылыуга Кырал Думаны депутаты **Гажкиланы Заур**, «Единая Россия» партияны регион бёлюмюню секретарыны биринчи орунбасары, КЪМР-ни Башчысыны Администрациясыны таматасы **Мухамед Кодзюков**, КЪМР-ни Парламентини Председатели, «Единая Россия» партияны Къабарты-Малкъар регион бёлюмюню регион политсоветини президиумуну члени **Татьяна Егорова**, «Единая Россия» партияны Къабарты-Малкъар регион бёлюмюню регион политсоветини президиумуну

члени **Владимир Битоков**, КЪМР-ни Парламентини Председатели орунбасары, «Единая Россия» партияны Къабарты-Малкъар регион бёлюмюню секретарыны орунбасары, регион толтуруучу комитетини башчысы **Дмитрий Профиллов** кыатышхандыла.

ЮСЮПЛАНЫ Галина.

Приёмга алыу

Келгенлени жарсыуларына тынгылагъанды, тийишли буйрукъла бергенди

Тонене **Юрий Коков** – «Единая Россия» партияны Председатели **Дмитрий Медведев** регион жамауат приёмынде бир кыауум адам бла тубөшгөндиле эмда аланы жарсыуларына бла тилеклерине тынгылагъанды.

Республиканы онуючууну Урух, Анзорей, Дыгулыбгёй, Баксанёнок элде, Терек, Баксан шахар округлада жашаганла келгендиле. Аланы тилеклери жашау болумланы игилендириу, кыыйын ауругъан сабынин Москвага баргырта элтирге себеллик этюу, кёл сабийли юйюрге ырыскы болушукъ беруу бла байламлы эдиле. Ма алаага эмда премьда кётюролген башха проблемалага да тынгылы кыаралганды. Тий-

ишли министрстволалга бла ведомстволалга, муниципал кыуаралуланы башчыларына бир ыйкыны ичинде керекли мадарла этерге буюрулганды. Жылны башындан бери Юрий Кокова премьда Къабарты-Малкъарда жашаганладан 230 адам болганды. КЪМР-ни Башчысыны бла Правительство суну пресс-службасы.

Документле

Журтов Роберт Бибердовични Нальчик сюд району 1-чи номерли сюд участкасыны жарашдырыучу судьясыны кыулугуна салыну юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини

БЕГИМИ

Къабарты-Малкъар Республиканы Конституциясыны 100-чо статьясыны 1-чи кесегини «и» пунктуна, 117-чи статьясыны 3-чо кесегине эмда «Къабарты-Малкъар Республиканы жарашдырыучу судьяларыны юслеринден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законуну 6-чы эмда 7-чи статьяларына тийишлиликде Къабарты-Мал-

къар Республиканы Парламенти **бегим этеди:**
1. **Журтов Роберт Бибердовични** Нальчик сюд району 1-чи номерли сюд участкасыны жарашдырыучу судьясыны кыулугуна беш жылга салырга.
2. Бу Бегим кыабил кёрюлген кюнден башлап кючюне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Председатели

Т.ЕГОРОВА

Нальчик шахар, 2016 жыл 24 ноябрь, №566-П-П

Куашев Артур Каншобиевични Прохладна сюд району 5-чи номерли сюд участкасыны жарашдырыучу судьясыны кыулугуна салыну юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини

БЕГИМИ

Къабарты-Малкъар Республиканы Конституциясыны 100-чо статьясыны 1-чи кесегини «и» пунктуна, 117-чи статьясыны 3-чо кесегине эмда «Къабарты-Малкъар Республиканы жарашдырыучу судьяларыны юслеринден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законуну 6-чы эмда 7-чи статьяларына тийишлиликде Къабарты-Мал-

къар Республиканы Парламенти **бегим этеди:**
1. **Куашев Артур Каншобиевични** Прохладна сюд району 5-чи номерли сюд участкасыны жарашдырыучу судьясыны кыулугуна беш жылга салырга.
2. Бу Бегим кыабил кёрюлген кюнден башлап кючюне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Председатели

Т.ЕГОРОВА

Нальчик шахар, 2016 жыл 24 ноябрь, №567-П-П

Урван сюд району 2-чи номерли сюд участкасыны жарашдырыучу судьясыны кыулугуна салыну юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини

БЕГИМИ

Къабарты-Малкъар Республиканы Конституциясыны 100-чо статьясыны 1-чи кесегини «и» пунктуна, 117-чи статьясыны 3-чо кесегине, «Къабарты-Малкъар Республиканы жарашдырыучу судьяларыны юслеринден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законуну 6-чы эмда 7-чи статьяларына эмда Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Регламентини 155-чи статьясына тийишлиликде Урван сюд району 2-чи номерли сюд участкасыны жарашдырыучу судьясыны кыулугуна Къабарты-Малкъар Республиканы Баш суюдионо Председатели кёрюлгөн Иванов Мурат Арсеновични бла Тлалшоков Жусен Самюновични

кандидатураларын суюдоп, Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти **бегим этеди:**
1. **Иванов Мурат Арсеновични** Урван сюд району 2-чи номерли сюд участкасыны жарашдырыучу судьясыны кыулугуна юч жылга салырга.
2. **Тлалшоков Жусен Самюновични** Урван сюд району 2-чи номерли сюд участкасыны жарашдырыучу судьясыны кыулугуна кёрюлгөн кандидатурасын кыабил кёрмегзе.
3. Бу Бегимни Къабарты-Малкъар Республиканы Баш суюдионо председателине жебергени.
4. Бу Бегим кыабил кёрюлген кюнден башлап кючюне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Председатели

Т.ЕГОРОВА

Нальчик шахар, 2016 жыл 24 ноябрь, №568-П-П

Къабарты-Малкъар Республиканы Айыруу комиссиясыны кюл кётюрорге эркинликлери болгъан членлерини юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини

БЕГИМИ

«Россий Федерацияны граждандарыны айыруу эркинликлери бла референдумга кыатышырга эркинликлери баш гарантларыны юслеринден» Федерал законун 22-чи эмда 23-чо статьяларына, «Къабарты-Малкъар Республиканы Айыруу комиссиясыны юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законуну 5-чи статьясына тийишлиликде Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини **бегим этеди:**

Азаматланы Мухарбекни жашы Къайсынын Атырзаланы Ирина Ахматовнаны Беканов Заур Юрьевични Евтушенко Сергей Викторовични Карданов Залим Мухарбиевични Кудаяв Владимир Жантемировични Тапов Руслан Валерьевични.

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Айыруу комиссиясы кюл кётюрорге эркинликлери болгъан членлерине бу адаманы салырга:

2. Бу Бегимни Къабарты-Малкъар Республиканы Айыруу комиссиясына жебергени.
3. Бу Бегим кыабил кёрюлген кюнден башлап кючюне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Председатели

Т.ЕГОРОВА

Нальчик шахар, 2016 жыл 24 ноябрь, №570-П-П

Жазылыу - 2017

«Заман» - сизни газетигизди

Хурметли жамауат!

Сиз республикабызда тамамланган ишлени юслеринден толду хатар алгырта сөө эсегиз;

Сиз ёз халкъыгызыны адамы болгъаныгызыны дайым сезгенлей турурга излей эсегиз; Сиз маахъарлыканы тарыхларыны, култураларыны, шёрелерини эмда адетлерини, аланы бюгонюгю жашауларыны, жешишлерини эм проблемаларыны юсюнден кёброк билрге итине эсегиз - «ЗАМАН» ГАЗЕТИГЕ ЖАЗЫЛЫГЫЗ.

Аны бетлеринде сиз кёл сейрилик затла табарыксыз, ол хар юйюрге да керек болгъанына тошюнюркюз.

Бизни индексибиз - 51532

Коллегия

Кеп болмай КьМР-ни Граждан жамауатыны институтлары бла байламлыкка кыруа эмда миллетли ишлери жаны бла управленисында коллегия бардырылганды. Анда управленианы быыл ал тогуз айы ичинде иши сюзолгонди эмда Россияны кырал миллет стратегиясын толтуруу бла байламлы 2016-2018 жылланы чеклеринде республикада кылай жумушла тамамлана барганы.

Тамамланган жумушланы эсеплегенди, этилурге керек ишлени да белгилегенди

ны юсонден айтылганды. Жыйылыуа ведомстваны башчысы Анзор Курашинов, Парламентте Кутлур, граждан обществону институтларын айттыу, басма эмда коммуникацияла жаны бла комитетни таматасы Борис Паштов, КьМР-ни Башчысыны Администрациясында политика управленинны таматасы Артур Шогенов, КьМР-ни Басма эмда аспалмы коммуникацияла жаны бла кырал комитетини таматасы орунбасары Кьонакъланы Хасан, Нальчик шахар округну администрациясыны башчысы орунбасары Улбашамы Исмаилов эмда кырауу ведомстволаны бла организациялы келечилери кытышхандыла.

Управление отчет кезиуде Кьабарты-Малкьарда коммерциялы болмагъан биригуле, дин организацияла, миллет-маданият арала эм граждан общество бла кылай иш бардыргъаны юсонден билдиргенди. Ведомствону келечилери айтханга керэ, дин эм миллет вопроса бла байламлы, арада анылауучу, мамиллек, шухукъ сакъланыр эмда патриот сезим ючюнчирч талай жумуш тамамланганды. Ол санда тыш кыралдан келген жерлешерибизге да болушукъ берилгени да белгиленгенди. Бу жаны бла иш республиканы Правительствосуну «КьМР-де жамауат организацияла эм граждандар жамауат институтла бла бай-

ламлыкка журютоу» деген программасына керэ бардырылды. Аны заман болжалы 2016-2020 жылланы чеклеринде белгиленди. Коллегияга кытышханды сагъынылган программаны мындан ары да жашауда тири бардырырга керекисин чертгенди. Республиканы районларында, шахарларында эмда элдеринде миллет эм дин жаны бла анылауусулукка болмаз ючон дайым мониторинг этдоруп турууга керекисин да айтхандыла. Мындан арысында да миллет-маданият арала эмда дин организацияла бирге профилантика ишчи куолерге, районла, шахар округла да коммерциалы болмагъан организациялага болушукъ

тапдырырга, Кьабарты-Малкьарга тыш кыралдан кечоп келген жерлешерибизге билеклик этерге керекиси да айтылганды. РФ-ни кырал стратегиялы миллет политикасы бла байламлы 2016-2018 жылла республикада талай иш этилгени юсонден Кьонакъланы Хасан билдиргенди. Аны бла байламлы КьМР-ни Басма эмда аспалмы коммуникацияла жаны бла кырал комитетине бла Прохланда районну администрациясына кырал стратегиялы миллет политика ишчи 2016-2018 жыллада тири бардырырга бурюрулганды. Кенешчи ахырында республиканы жамауат-политика жашаууна тири кытышхандыны эмда миллетлени арасында байламлыккы куолерге себеплик этгенлени сауугарга оюнулашхандыла.

МАГОМЕТЛАНЫ Сюлемен.

Таппандырыу

Нальчикде кеп фатарлы юйледе эски лифтлени алышдырыу барады. Бу жумушланы журтланы тынгылы ремонт этиюну федерал программасыны чеклеринде тамамлайдыла. Эчки бу сооруга кыраарга деп курулган ведомствола аралы комиссия хайырланууга бериллик хазыр обектлени халларына багъа бичеди. Бу конюнде Идаров атлы

Лифтле алышындырыладыла

орамада кеп фатарлы юйледин биринде жашагъанланы кызуандыргъан иш болганды. Анда эски лифтле белгиленген мардасыдан артык юч жыл ишлегенди, мындан ары ала бла хайырланган кыркуулу эди. Реконструкцияга төрт миллионга жуукъ сом аха кыоратылганды. - Бюгон бу юйде эки жангы лифтни сынагъанбыз. Саулай

да шахарны алып кырагъанда, кеп кыталы юйледе беш жангы лифтни хайырланууга берилкибиз. Быйылны ахырына дери энтта да он лифт организацияла бирге профилантика ишчи куолерге, районла, шахар округла да коммерциалы болмагъан организациялага болушукъ

Бу программаны чеклеринде Мусова орамада онтеркыталы юйде орнатылган лифт а алты жоюз килограммга дери ауурулукну кетиреди. Кыруулу министрствону, регионал оператору, шахар администрацияны келечилери, Нальчикде жангы лифтле салынган юйлени барында да болуп, аланы халларына кырагъандыла.

Бизни корр.

Жанадууликъ

Бу конюнде Нальчикни 11-чи номерли школунда жанадууликъ ярмарка бардырылганды. Бу тобешу КПРО-ни регион бөлөмоню «Ветерандеген биринчи организациясыны болушугууу бла бардырылганды. Кеси да шахарны билим беруу департаментини «Сабийле-сабийлеге» деген акцияларыны бир жарымыды. Анда школчула кеси кыоплары бла ишлеген затланы көрмючюн кырап, аланы сатхандыла. Бек алга адамла мектепни уллу отууну жыйылгандыла. Сахнасында кызычыкка, жашчыкка тепосегенди, жаргалгандыла. Абданладан кызуу адам чыгып сөлешгенди. Ол санда ком-

Огъурлу ниетле бла

партияны келечиси Улбашланы Светлана Исмаиловна да. «Онбиринчи школ хар заманда да алычландан бири эди. Бюгон да бир жангы иши бла бизни кызуандырады. Сабийлени этген ишлерине кырай келюбюз кетиреледи. Школну бошай, уллу жашауу жолга чыкса, иш келюуле куол аладан кетез, атлары айтылган профессионалла болупла. Келир заманы биз алабга телуу ишаналыктыбыз», - дегени он сөзюнде. Андан сора да, келле сөлешгенди. Бу ишчи курагъанлары ючюн школну директору Татьяна Алексан-

дровна Тхагапсовага, аны орунбасары Курданланы Ольга Ивановнага, малкьар тилден бла литературадан устаз Кылабекланы Мариям Илиясовнага кеп алгыш сөз айтылганды. Тамате классланы окуучулары Каталаны Камила бла Диана Докужина уа, сахнага чыгып, назмула айтханларындан сора жыйылгъанлары армаркаларына чакыргъандыла. Кызычыкка, жашчыкка да, уллу отууну эки жанчына столла салып, ишлерин аланы юслерини тизген эдиле, алычууланы сакълап. Ол кезиуде Светлана

Исмаиловнаны башчылыгында жюри да ишлейди. Хар сабийни алына барып, этген затына кырап, багъа бичеди. Мында уа жон чындайла, келлекле, кылапакка, такыяла, жанжуар, табийгъат суратла, гинжиле, агъен кызычыкка, чөмючле, кыска айтханда, кеп торлю затла. Башдан аяк кырап чыккъанды. Такыяла, жон чындайла да алдым. Биринчи классда окугъан кызычык: «Мени жаланда он сомум барды. Анга чыккъан зат бармыды, мен да алырга сюем», - дейди. Бируелен анга жоюзомулукъ узатды. Ол а алыр-

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.

Эл молк

Фермаланы оюлгъан мекамларын жангыдан сюейдиле

Бюгонюнде Кьабарты-Малкьарда жерчилик, малчылыкка айнып барадыла. Гиче эм орталык бизнес бла юрешгенлени кышучулуклары бек кый-малпыды. Сют, эт малчылыкны айнытуга эчки эс бурюлды. Ол жумушланы тийшили да-ражада тамаллар ючюн, багъа болса да, кымалы малла алып, аланы аш-суу, дарман бла да жалчытып, ишден магъана чыгарча этеде. Эчки иели молюнде урунганла, крестын-фермер молке кырап иш бардыргъанла да жангы техн-нологияларны, илмуну онгарын да синдире, ишлерин файдалы этеде.

Зольск районда малчылык бөлөм не заманда да иги айныганды. Бюгонюнде да ол ашты терелени жангыртып, кеп салып иш бардырырга итинген бардыла. Шендююголю илмемге тийшили малчы комплекси курулушу бла байламлы проектенден бирин жашауда бардырадыла. Бир жыл мындан алгъа былайда эски ферманы мекамландан сора жуукъ жюк эди. Бюгонюнде кеп жумуш

тамамлана турды. Комплекседе жангыртуу ишледен магъана чыгырдыла. Бизни районда адамла малчылыкны айнытып башлагъандыла. Бу ишчи магъанасы, файдасы да жокуу деп айтыла турса да, адамла, баш турмай, юрешиделе. Биз да алгъа болушукъ, себеплик этерге итинбиз, - дегени районну администрациясында эл молк бла байламлы жумушлага кырагъан бөлөмоню таматасы Рамазан Берзекоев эм юлгоге Аслан Жириковну келтиргенди. Аслан, биринчиден, жерчилик бла корешип башлагъан эди. Жетишмеле болдуруп, техника кереклени барын да кеси алганды, өздюрюлени битимлени сакъларча жерле да кырагъанды. Эчиди некин малчылыкка да сынгарты сюйгенди сора бу эски ферманы жангыртып ишлетерге ючюн аймак юрешиде. Не кыздар кеп производстоу кыралса, ол кыздар кеп жангы ишчи жер болуурга да баямды. Совет Союзу жылларында жетишмели ишлеп турган колхоз, совхоз фермала, бир неча жылдан бери бузулуп, оюлуп тургандыла.

Аланы жангыртуу ашчы тереледен бири бола барады. Жириков ишчи мындан ары да бардырырга, алыч технологи-яланы синдирдирге, хар затны да тынгылы этерге итингенди айтханды. «Зольск районда не заманда да сют, эт блады бийик көрюмдюле болгандыла. Биз да ашчы юлголене, сынамды да эге алып юреширкибиз. Сют, эт малчылыкны айнытуу бла да корешир умтулбуз», - дейди ол. Малчылык комплекс бусагъата белгиленген мардалага, суралмагъа да толу келишир-киди. Анда ишлерик малчыла жашарча юй ишлене турды. Таппандырыу, кыруулу ишле бла бирге бусагъата молке малланы сатып алырга хазырландыла. Эчки мектепте да 120-шар ийлек алычырыкы. Зольск районну малчылары кеслерине, өмкорленден келген терелени, жангы технологияла чыгаргъан амалланы да хайырлана, бийик көрюмдюлеге жетерге борч салгандыла. Иш бусагъатна барса, ашчы умтулары толлукуду.

БАЙСЫЛАНЫ Марзип.

Производство

Качествоу кыумач чыгарып тебирегендиле

Бахсан шахарда «Текстиль Индустрия» деген кыумач чыгарып фабриканы биринчи жармын хазыр болганды. Ол бийик стандартлага керэ жангы оборудование бла жалчылынганды. Инвестициялы проектик багъасы 700 миллион сомдан артыкды. Бу конюнде предприятие продукция чыгарып башлагъанды, деп билдирди КьМР-ни Промышленность эм сатуу-алым министрствосундан. - Предприятиегъа бу проектик бардырырга себеплик этер ючюн кырап бытыр беш миллион сом бергенди. «Текстиль Индустрия» Зольск, Бахсан эм Май районла да бөлөмле ачарга мурадлыды. Проект толусунай жашауда бардырылынып тебиресе, анда беш жоюз адамга ишчи жер кыраллыкы-

ды, - дейди сагъынылган ведомств башчысыны орунбасары Элдур Кыров. Кыумач согууу бла республикада шендююно предприятие юрешиде. Ала быстыр тигидиле, тери-

ден торлю-торлю затла хазырлайдыла. Саулай алып айтханда, бусагъата бу бөлөмде миннге жуукъ адам кырамашды.

Бизни корр.

Элпесе жашагъанла

Кьурманбийни кафеси

Чегем чучурла тийресинде бир неча ашхана барды. Аладан бирини иеси Тохаланы Хамитни жашы Кьурманбийди. Элде намасы-сыйы жоуроен адам. Анга жолугуу, ушакъ этгенинде ол анга былай деди: «Алгъарында бир торлю кой-журт жокъ эди, анык жер. Элден жалу журюп, ишчилк биширип, сатхана. Бираздан ат мажарып, аны бла келип турду. Хайр этгенден сора уа бу сен көрген кафени ишледим». Суу секиртмени алында, кыаны кесинден чыккъан сунарса, эчки сары, мор ташларына жабышып аламан, аруу аш юй. Анда биштен ашарыкъланы аруу ишлери адамланы аламанга тартыды. Тийреге, келген анга кыайтып, ауулданай хазна кетмейди, кьонаккъа уста шалапалга да кеп алгыш этедеди. Кьурманбийни ашханасында аламан азыкъланы уа Тебен Чегемден, Хушто-Сыртдан тишируула биширедиле. Ишлерине керэ хакъларын да аладыла. Тоха улуну халалыгъын, чомартлыгъын, ишчилерине-хурметни эчки алырга тийишиди. Жугуу-теги да бизни Кьурманбий демегенлей сөлешмейди. Юйорюно юсонден айтханда уа, юй биичеси Мадина бла юк сабийлери, туудукълары да бардыла. Насылыла болуула.

БАЙТУГЪАНЛАНЫ Исмаиыл.

Экология

Кир-кипчик тебелени кыруутур ючюн

Жангы жылдан башлап кир-кипчик таштыргъаны аманала бары да ГЛОНАСС система бла жалчылынырга керекдиле. Бу аппаратра спутник аман бла кир-кипчикни белгиленген полигонлага жетдирилгени кыраарга онг берилкиди. Эркиликсиз кыруулан тебеле жерлерибизни тют этип барадыла. Бу ишге

битуе да жамауат жарсырга тийишиди. Адамла аны юсонден бирде сагъыш окуна этмейди, кеслерине, башхалгага, саулай табийгъатха да кылай хата салгъанларын аныла-майдыла. Правительствууно соруулага жораланган оюруула кир-кипчикни жайынуу айкыруу, промышленностьда

экинчи керэ да хайырланчыра халга келтириуну жоруулары белгиленедиле. Бусагъата кыбайл этилген мардала аны жыйыудан эм экинчи кыайтарип жарашдырудан файда тошорюрге, аны бла бирге уа табийгъат байлыкъланы сакъланыууна да себеплик этеридиле.

Влаптыр

Малчылык бла юрешгенлеге - субсидияла

КьМР-ни Эл молк министрствосу малчылык бла юрешгенлеге субсидияла беричра документлени жыйып башлагъаны юсонден билдирди. Бу ишчи чеклеринде аха былай корючланы бир кесегин жабарга бөлөнюкранды: - юй жануарлары бла кьонаталыны (туу-арла, кыюла, эчкиле, кыюнал, гогушан) сатып алыуга. Тогуула бу тизмеде жокудула; - мал сойган чеклени кыруулууула, ремонтна эмда производстоулу оборудование сатып алыуга.

Алай бла былай ишлеге субсидия алырга сюйлене документлени бу адрес бла жиберсинле: 360028, Нальчик ж., Ленин атлы проспект, 27, КьМР-ни Правительствосууно юю, Эл молк министрствосу. Документле 28 ноябрден башлап 9 декабрьге дери алынадыла. Аланы баш конюден байрмык юнюнде керэ, кюндюз сагъат ондан бешге дери келтиргере жарайды. Соруулары болгъанла бу телефон номерлеге сөлешсинле: 8 (8662) 40-88-41, 40-75-50.

Шүөхлукъ танышыудан башланады

Ахыры. Алы 3-но бегдеи.
Бабас Константин Осипов а тарыхны юлгоге келтиргенди. «12-18 ымырледе дин ючюн уруша бардырылгандыла, алай аланы чынтты сылтаулары жер, байлык болгандыла. Тарых аланы керекзилкерин, аладан аз да игилик чыкмаганын шарт кёргозедди. Бюгон биз бу дерсни анылап, ол халатланы кыйтармазга борчлу-буз», - дегенди.
Аны бла байламлы Аналы Марат жарыкландырушу иш да хайыр келтирилгин айтханды. Жарыуга, дегенди ол, кеслерни энчи бир муратларын толтуруу ючюн, тынчлыкны, шүөхлукну бузгана бардыла. Алим Сижаже да бери тыштан келип, шүөх болобоз деген сылтау бла, акырын-акырын адамларыбызны терсине бурууга кюрешгенге алданырга, аланы ызырандан барырга жарамайды, дегенди.
Кеп функциялы жаш тёлу араны директору урбасары Зита Кабулова, алагга кеп торлю миллетлени келечилери жыйылгандарын айта, алада бу жаны бла бир кере да даулаш не ксауга чыкмаганын чертгенди. Зита Анатольевнаю оюмуна кере, жаш адаманы терс атламадан саккарча, эслерин бир иги, керекли иш бла бийлерге

керекди, сёз ючюн, ветеранлагга болушлук этуу неда бир башха огурулу жумуш бла. Сора ала бла кыруда ушак бардырырга тийишлиди, алай бла ала башхалыктарын да биледиле, аны бла бирге уа бир билерине уа кылапай бир ушаганыларна тиюнедиле.
Тер-Малка округда кызаак обществоно атаманын орунбасары, «Поисковое движение России» битеукырал кымылдуу регион бөлөмюню башчысы Евгений Урдов жаш тёлону тууган жерге сюймекликте, аскер-патриот халда юйретуу бла байламлы бардырылган форумланы барысына да Шимал Кавказны халкылары кыташмай кыламагандарын айтханды. Кызыралы улуу регионлары бла тентгешкенде, бизде шүөхлук чокчорюкка да керюнеди. Бизни организацион республиканы районларыны битеу школларнда жигитлики дерслерин бардырырга хаазырды, деп билдиргенди ол.
Кызыралы-Малкыр кырал университетде Малкыр халкыны маданият арасыны башчысы Тубейланы Светлана да аланы активистерини араларында, таууладан сора да, кеп миллетлени келечилери Анатольевнаны оюмуна кере, жаш адаманы терс атламадан саккарча, эслерин бир иги, керекли иш бла бийлерге

араларында кёлкыдаллык жокдуу. Билыр декардые биз «Алан» организациа бла бирге Бешик жырны фестивалын бардырган эдик, анда немис, иврит, дюгер, ингуш, кырачай-малкыр, ксабар-ты тиледе бешик жырланы 5-85-жыллык адамла айгхан эдиле. Жандаурулук проект халда бардырылган Таулу хычинни куюнун да беш жылын ичинде ётдюрөбиз, жыйылган аханы уа ёкюз сабийлеге болушурга берөбиз, дегенди.
Россейни армянланы сокузуну регионда бөлөмюню башчысы Артур Погосян ала республикада жашганын халкылары керти да шүөхлукна кёргенлерин, сабийлери школлада жер-жерли тилеги юйренгенлерин, Кызаарты-Малкыр аланы энкичи Ата журтлары болганын белгилегенди.
Управленианы баш специалисти-эксперти Анастасия Чурпина уа бу семинар келгенге хайырлы болуруна ушанганын билдиргенди.
Ахырында жыйылгандыла мындан арысында да байламлыкка жюрюкте ишлерге келишкенде. Семинар бирге суратха тиюшуу бла бошалганды.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

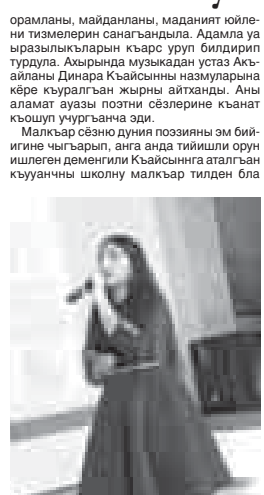

Богатырланы Аделина.

Мамырлык, кыуанч сизге, саула...
Бу сөзле бла башланганды Кенделени 1-чи номери орта школунда Кузуйиланы Къайсынга аталган болсам. Тубешиюу бардырганна 11-чи классны окуучулары Ахметланы Малика бла Дебискаланы Керим ёмюрлук тизгинлени сизбизге жангыдан салгандыла. Акъылманы жашуу жолун, атасын, анасын, тууган эли Чегенин эсгергенди.
Ала поэти жашуу жолуну бир кесегин айтхандан сора, адамла жыйылган уллу отууну сахнасына устала, окуучула бир бири ызырандан чыгып, алгышла,

Адабият ингири Эсде кьаллыкъ тубешиюу

намула, жырла айгхандыла. Аланы хар бирине да келгенге кыулак салып тынгылап, узакъга созулган кыарсла бла ашыргандыла.
Сегизинчи классны окуучусу Богатырланы Дарина Къуйли улуга жоралган назмуон келден айтханды. Жетинчи классда окуганы Тёпеланы Милана закжини сёлдерине жазылган жыры башлагандыла, байрамга келгенге ол бошалганын кыарс ургылап турдула. Аламат-ариу ёно болган сабий, ариу жырлагандан сора да, кесин сахнада сынаулу артистча кёргозгенин да белгилерчады. Бу эки кызычыкыга кырай, нечик фахмулу жаш адамла бардыла миллетле деп, жорегинг кыуанады. Ала кибик кызыланы, жашланы уллу сахнага чыгара, халкыга белгли эте турурга тийишлиди.
Малика бла Керим а жыйылган жамауатха поэти чыгармалары бла байламлы соруланы бердиле. Жууалганланы барысыдан да Апоуаланы Зайна. 8-чи классны окуучусу, тиркек болганды. Балаланы Карина эм башхала да билимлерин кёргозгөнди. Оубиринчи эм тогузунчу классланы окуучулары Лешокаланы Анемэ бла Байзулланы Зайна, ючюнчо классха барган Богатырланы Аделина Къуйли улуну назмуларын, адамланы сагышкы кыладырды, аламат окугандыла.
Байрамны бардырганыла уа, поэти юсюнден белгли адамла айгхан оюмланы эсге салып, дуняда аны атын жюрюттөн

Байзулланы Зайна.

литературадан устазы Тёпеланы Раи кыраганды. Анга уа мектепни юйретуу жаны бла завучу Ахметланы Диана болушканды. Была экиси да бу иште уллу кеп салып хазырланганы тура эди. Жаш адамланы малкыр поэтига эс бурганлары уа ёктонда кыуандырганды.
Быллай иште Кенделени школларында бола-бола турадыла. Ала школчуланы, усталаны да эслеринде кёпге дери кылакдыла. Малкыр тилде айтылган сёзю магынасын анылапты, аны ариу улгун, кючюн ёсе келген жаш тёлуге синдиргенлер ючюн, быллай ишлени кыраганага Аллах ыразы болсун.

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.

Килостан Эфендиевни намысына - төрели турнир

Кызыралы-Малкыр кырал университети физкультура-спорт комплексинде 2003-2005 жылдада тууган жашчыкылары араларында дзюдодан турнир бардырылганды. Ол жыл сайын, СССР-ни бла Россейни кырал кыулакчысу, РФФСР-ни культурагыны сыйлы ишчиси, «Иорданияны жулдузуну», «Ксабарты-Малкыны алында кыйыны ючюн» орденни кавалери Килостан Эфендиевге жораланы, төрели халда кырады. Аны башламчылары КъМР-ни Спорт министрствосу, КъМКУ, «Грин Хилл» клуб, ре-

ачылуларына Европаны бла дуняны чемпиону, спортну сыйлы устасы Алим Гадамов, Россейни спортну сыйлы устасы, 2000 жылда Олимпиада оюнланы чемпиону, КъМР-ни Парламентини башчысы Мурат Карданов, РФ-ни сыйлы артисткасы Марьяна Даова келген эдиле. Жарыуга, аланы араларында ауруганы ючюн Килостан Эфендиев кеси болмаганды, жыйылгандыла аны алгыташуу сёзон кызы Светлана Эфендиева айтханды.
Алай бла хорлам ючюн Ксабарты-Малкырдан, Ставрополь крайдан, Чеченден, Кырачай-Черкесден бла Ингушетидан 500-ден аслам спортчу жорешгенди. Эселтеге кере, битеукюманды эсгертти биринчи жерин Ставрополь крайдан кызыкыла алгандыла. Нальчикни дзюдочулары - экинчиле, чеченчиле уа ючюнчонго болгандыла, деп билдиргенди университети пресс-службасындан.

ХАБИБУЛЛАХЛАНЫ Зульфия.

спубликаны дзюдодан федерациясы эм башхаладыла.

Турнири ача, университети ректору Юрий Алдулов Килостан Касимов республиканы айытыуга уллу кылын салганын чертгенди. Бюгонюг эришуу бла ача хурмет-ыспас этгенибизни билдиреге сюебиз, дегенди. Жаш спортчулагга айланат, ол быллай эшилде-аланы улу жетишчилеге хазырлаганын, итинулуккерин чокчелерин белгилегенди. Эришуулени кыуанчлы халда

Жангычылыкъ Японияда кеси аллына жюрюген машина кырагандыла

Японияда водителсыз жюрюген ауур жюкле ташыучу машина кырашдырылганды. Аны энчилити - кабинасы жокдуу Ауурлугу 186 тоннады, кеси да 230 тонна жюк ташылады. Ол бир сагытта 64 километр узаклыкыга баралды.
Алгын ауур жюкле ташыучу төрели машина бир тар жерге жетип бурулама десе, анга арт жаны бла арха барырга тише эди. Жангысы уа ары-бери бурула турмайды, сойсе алга, сойсе артка бир кызыулык бла барды. Дагыща кабинаны болмаганын хайырандан жюкню машинаны алына, артында да тен салырга болушуду. Водителни болмаганы да иш хактыны арга-он береди. Жуюук кезиледе компания бу машинаны кеп санды чыгарырга умут этеди. Алай ала терк окуму аслам халда сатылып башланырыгына экспертсе ишкдиле. Багысыны юсюнден билдирилгенди, алай ол не хазна учу болсун деген ою барды.
Самосвалны кырай туруп японлула Австралияда эмида Канаданы шимал районларында магдандан чыгарганын жерледе сынан кёргенди.
Муну алында уа компания компьютер «акъыллы» болган D611-23 булдыозер да кырашдырган эди. Аны бир энчилити - ол заводдан окуму ишлерге хазыр болуп чыгга эди.

«Российская газета».

Къоркыуу салуукуну дерси

Токну жорукъларына гитчеликден тышкундюрюу

Электрочюкню къоркыуусуз хайырланууну жорукъларын анылауу ишчи чеклериленде «МРСК СК» компанияны Ксабарты-Малкырада бөлөмюню специалисттери торлю-торлю сабий учрежденилагга барыла, алада тийишли билдириуле этедиле, къоркыуусузлукну дерслерин бардырадыла. Бу жол компанияны производстволу контроль этуу эм урунуну кыруулап службасыны эмида Баксан районда электросетлени келечилери Жуокуво этеде сабий санды жюклагандыла, деп билдиргенди бөлөмю пресс-службасындан.
Энергетикле бардырган дерге кеп бала кыташканды. Электрочок адамны жашуу болумун не жаны бла игилендиргенин билдиргенден сора аны къоркыуулугуну юсюнден да айтхандыла кыонакыла. Ишлей турган приборлагга

жуюулашмазга неда алагга тиймеге, юзюлол эншиге тышген темир чыбыкылары кытыган бармазга, алай тиледеде ойнамазга кереклисин эсгергенди.
Быллай билдиргенди этилгенден сора сабийлени къоркыууу жерлени кёргозгөн белгиле бла да шагырейлендиргенди. Токдан къоркунуулар керекле уа алагга сабий кёрюнгенди, энчи тормонтерну каскасын, эчки кыюл кылапаны келле киреге сюйгенди. Биринчи медицина болушлукну юлгюсю «Тоша» деген манекенде кёргозюлгенди. Хар айтылган затлагга сабийле уллу эс бургандыла, кеслери да кеп соруула бергенди.
Специалисте гитче тёлуге электрочюкню аянуу, ол табийгайт байлыкыны саклауда кылапай уллу магынаны

УБАШЛАНЫ Мурат.

Хыйгачылыкъ Багаьлы телефонну урларга кюрешгенди

МВД-ни Нальчикде управленисыны келечилери оператив-излеу ишлени кезюмюнде хыйгачылыкъ этгенине ишкени туугурдан 51-жыллык нальчикти тиширууну туугандыла. Анга ариу дери да кеп кере сюд этилген эди. Полициячыла билдиргенге кере, ол сотовый

тутханыны юсюнден да билдиргенди.
«Быллай тубешиюулени биз электрочюкню хайырлануу жаны бла тийишли жорукълары жад ким да гитчелигинден билир ючюн бардырабыз. Алагга адам сабийлигинден бир тодомсо, унутулук тойюлю, ол а, бек биринчиден, аны кесине хайырлы болушуду», - дегенди бөлөмю тамата инженерини орунбасары, сагынылган службаны башчысы Марина Василенко.
Ахырында садикни башчысы эмида юйретуучюле энергетиклеге анылауу ишни тийишликка бардырганын ючюн ырызлыктыларын билдиргенди. Кыонакыла уа сабийлеге сауыггага торлю-торлю оюнула бла боула бергенди.

УЧРЕДИТЕЛЛЕ: КСАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

<p>Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал</p> <p>РЕДАКЦИЯ: ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редактору орунбасары) ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нахабат (баш редактору орунбасары) ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууапты секретары) МОКЪАЛАНЫ Зуура (культура бөлөмю таматасы) ТИКАЛАНЫ Фатима (жамауат-политика жашуу бөлөмю таматасы)</p>	<p>ТЕЛЕФОНЛА: Редактору примойни - 42-63-01. Баш редактору орунбасары - 42-38-21, 40-04-82. Жууапты секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-42, Корреспонда - 42-63-52.</p> <p>РЕДАКЦИЯНЫ БЕ.ПОМ.ЛЕРИ: Жамауат-политика жашуу - 42-24-02, 42-67-68. Культура - 42-75-82, 42-66-76. Социальный-экономика - 42-66-73, 40-59-18. Жангычалык эм спорт - 40-39-93, 42-66-71. Окуучуула бла байламлыкка жюрюктюу эм реклама - 42-37-94. Энчи корреспондент - 42-68-72. Тизмачица - 40-28-97, Бухгалтерия - 42-30-87. Операторла - 40-28-49, 42-39-65.</p>	<p>Редакцион авторла бла кызыгъ жюрюктюмөйни. Кюл жазмалагга редакция этилмейди жаш аарта кыйтарылмайдыла.</p> <p>Газете басмаларында жаратылган айтылган оюмла редакцияны оюму бла келешилеке болушуду. Алада айтылган материалды хазирлап жатса ючюн</p> <p>Россей Федерациясы Басманы юскерди законун тийишлиликте материалды авторлары келесини жуушумдыла.</p> <p>Редакция авторлардан 400 гити тизгизден (машина бла жазылган 5-6 бет) келино аламды.</p> <p>Газет Басманы эм асымагы информацияны эркинликте кыруулап жаны бла Кызыралы-Малкыр регион ишкеринде 1994 жылда 14-ноябрьда регистраци этилгенди.</p> <p>Регистрация номер — 0066. Индекс — 51532</p>	<p>Газетни басмагы КъМР-ни Басма эмида асымагы коммунистация жаны бла кыраш комитетини компьютер службасы хазыр этгенди.</p> <p>Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шахар, Ленин агы проспекте, 33</p> <p>Газетлени ислерине тапшыруу ючюн КъМР-ни почта сынысы федералый Управленисы жуушуды. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10</p> <p>Газетлени роиннага салуу ючюн КъМР-ни «Успешны» акционер обществосу жуушуды. Телефон: 42-49-34</p>	<p>Номерге графике кере 19 00 сагытта кыю салынады. 20 00 сагытта кыю салынганды</p> <p>ГАЗЕТНИ НОМЕРИ ЧЫГАРГАНЛА: Темуккуланы Амина - дежурный редактор, Кесичицаны Зульфия - жууапты секретары орунбасары, Зезаланы Лида - (1, 2-чи бетле), Бийекуланы Жаннета - (3, 4-чи бетле) - корреспондатор.</p> <p>Тиражи 2100 экз. Заказ № 1799 Багысы 10 сомду.</p>
--	---	---	--	---

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИГЕЛЕТКИНИ АДРЕСИ:

360001, Нальчик шахар, Ленин агы проспекте, 5

электрон почта: ebor_50@mail.ru